

REDAKTION:**Danmark:**

Per Nellemann Bang
Furesølund 20
DK-2830 Virum
(ansvh.)

Norge:

Helene K. Laukeland Tor Paaske Utheim
Hjalmar Johansens vei 6 Boston/Oslo
N-7020 Trondheim

Sverige:

Jack Bergen
Jämsunda
S-370 33 Tving

Island:**Finland:**

Anna Korsbäck

Redaktionens adresse:

Oftalmolog
c/o Grafia ApS
Vandtårnsvej 100
DK-2860 Søborg
Tlf. +45 39 69 32 30
oftalmolog@grafia.dk

Manuskripter leveres elektronisk til
oftalmolog@grafia.dk

Distribution:

Kvartalsvis frit til medlemmer
(samtlige øjenlæger i Norden)
Andre: Årsabonnement DKK 300,-
Adresseændring bedes meddelt redaktionen.

Grafisk Produktion:

Grafia ApS
Vandtårnsvej 100 · 2860 Søborg
Tlf. +45 39 69 32 30
Fax +45 39 69 39 99
grafia@grafia.dk

ISSN 0108-5344

© 1999 by oftalmolog
www.oftalmolog.com

Næste nummer af oftalmolog udkommer
december 2013.

Deadline er 10. november 2013.

Annoncer:

Henvendelse til
oftalmolog@grafia.dk
Telefon 39 69 32 30

Materiale leveres elektronisk i trykklar form
til oftalmolog@grafia.dk

Adresseændring

bedes meddelt på oftalmolog@grafia.dk

Indhold

Synspunkt	2
Limbale stamcelletransplantationer og transplantater	3
Osmolaritetsmåling af tårevæsken med Tearlab	7
Atypisk keratit: Nye muligheder for tidlig diagnostik kan føre til milde forløb	13
Genterapi til behandling af patienter med arvelige nethindesygdomme	18
SEX O. DXT. VIN.	20
Afprøvning af synsfeltsudvidere	22
Mit liv med RP	24

Forside: 'Far og søn' – Værk af stængsels-/hegns-/gjerde-
stolpa ved kollega Jack Bergen

Gør vi tilstrækkeligt?

I dette nummer af oftalmolog bliver vi robust mindet om, hvad vor opgave er som øjenlæger. At gøre vort bedste for at få dårligt seende til at få en bedre og måske indholdsrig tilværelse uden at være afhængig af andre og måske endda være i stand til at hjælpe andre.

Tænk på stamcelletransplantation ved invaliderende uklar hornhinde. Har vi overvejet denne behandling på den sidste patient, vi så med sygdommen, og har vi gjort nok for at udbrede behandlingen?

Og tænk på patienter med arvelige nethindesygdomme som for eksempel retinitis pigmentosa patienter, som har en god viden om deres sygdom – og er godt orienteret om nye behandlinger. Disse patienter er oftest glade for at deltage i forskningsprojekter, som drejer sig om deres sygdom. Gør vi nok for at forsøge genterapi og foretage denne form for behandling?

Ved slutstadiet af sygdommen har vi da planer om synsproteser, indoperation af bil-leddannende elektroniske nanokredsløb, eller er det kun noget for forskere i Boston, London, Lund og Tübingen?

Jamen det er dyrt at sætte behandlingen op – og måske endnu dyrere i stor skala – kan indvendingen lyde som automatreaktion. Gør vi nok for at være patienternes fortalere over for det politisk administrative lag? Hvis disse ikke kender problemerne, kan de jo heller ikke skubbe til en udvikling.

Per Nellemann

Oftalmolog udkommer fire gange årligt og redigeres af nordiske øjenlæger for at informere om emner af fælles interesse for øjenlægerne i Norden, praktiserende såvel som forskere. Tidsskriftet er reklamefinansieret. Distribueres gratis til samtlige øjenlæger i Norden, og til abonnerende optikere og institutioner.

Artiklernes synspunkter er forfatternes egne og deles ikke nødvendigvis af redaktionen. Kollegiale annoncer på maks. fire-fem linier kan indrykkes mod betaling af 500 dkr ekskl. moms.